

Til Nordlek-styret

Til orientering: Noregs Ungdomslag

«Historisk dans» - Et allment tilbud på framtidige Nordlek-stevner

Innledning

På tampen av Nordlek 2015 i Viborg inviterte Nordlek-styret v/Torunn H Bjerkem til et møte for å drøfte framtiden til historisk ball ved Nordlek-stevner. Etter møtet i 2015 sendte undertegnede en oppsummering på e-post til Nordlek-styret (24.08.2015). Seinere samme høst fikk styret et brev med «tanker om vegen videre» fra «Nettverk for historisk dans i Norge» (08.11.2015).

Vi som gjennom flere stevner har hatt ansvar for aktiviteter knyttet til det «Historiske ballet» er både glade og takknemlige for at Nordlek-styret inviterte til tilsvarende møte i Falun 2018. Jeg vil her gå litt nærmere inn på utviklingen fram mot det 'historiske ballet' slik man kjenner det i dag, og begrunne hvorfor *'historisk dans' igjen bør bli et allment tilbud på Nordlek-stevnene.*

'Historisk dans' ved Nordlek-stevner

Det kan være naturlig å trekke linjene helt tilbake til Nordlek i Bergen **1988**. Der hadde 'Nordisk forening for folkedans-forskning' en hel dag med seminar, årsmøte og dans til kl. 2400 om kvelden over temaet «Gamaldans i Norden», dvs. pardansformer fra 1800-tallet slik de finnes i folkelig tradisjon i de nordiske landene. Begrepet 'historisk dans' slik de historiske dansegruppene bruker det i dag, omfatter også disse danseformene, dvs. danser med røtter fra ca. 1650 til noe før 1920.

Dette ble fulgt opp i Vejle (**1991**) med historisk dans (onsdag kveld) og kontradans (lørdag kveld) i Handelskolens festsal. I Linkjeping (**1994**) var det 3 kurs på dagtid – i eldre sällskapsdanser, Fornander-danser fra 17-1800 tallet og Playford danser - med påfølgende ball på Stora Hotellet fredag kveld. I Vasa (**1997**) var det også 3 kurs på dagtid – i menuetter, kvadriljer og purpuri – etterfulgt av purpuri-kveld i Arbetets Vänners sal torsdag kveld. Tilbudene disse årene ble i praksis 'nasjonale arrangement' i danser som (i all hovedsak) hører til genren 'historisk dans'. Det var ikke krav til forberedelse før de nevnte aktivitetene.

Før Stavanger (**2000**) var det heller ikke i kursing, men her ble det kurs i de nordiske danser v/nordiske ledere for «Nordisk ball fra 1800-tallet». Dette 'nordiske opplegget' har blitt tradisjon, middagen også, ganske raskt ble det 'et ønske om' om opplæring i balldansene før stevnene. 'Forum för historiska danser och musik' i Sverige tok initiativet til nordiske instruktørseminar straks dansene til neste Nordiske ball var kjent. De ble populære og helt nødvendige i starten, men behovet avtok etter hvert som mange danser gikk igjen og video av dansene ble vanlig.

'Historisk dans' trenger et kraftig løft

Nåværende praksis med 'lukkede historiske bal' er ikke bærekraftig uten at yngre generasjoner kommer med. Nordlek-styret og arrangørene kan med enkle grep legge til rette for aktiviteter som bidrar til dette. Derved bidrar de også til å føre videre en viktig del av den immaterielle kulturarven.

1. Det er viktig å videreføre det 'historiske ballet' i sin nåværende form for å opprettholde kontakten med de danserne som søker dette tilbudet.
2. Årets «workshop» i historiske danser var vellykket, men amputert med bare 2 timer. Utvid tilbudet til 5 timer, 50 min. pr. nasjon, slik som foreslått på møtet i Falun. Samme kveld f.eks. kl. 1930-2400 arrangeres «Nordisk dansekveld – Kvadriljer, rekkedanser og pardanser fra nordiske dansebøker». Instruktørene leder dansene. De danser man lærte og kanskje noe mer. Ingen middag, men en litt lengre pause med kaffe/te og kakestykke e.l., á la 90-tallets festkvelder. Et slikt kveldstilbud vil også være attraktivt for mange av balldanserne. Derved får man en fin blanding av erfarne og yngre ved en slik kveld.

3. Andre tilbud innen historiske dans er naturligvis også av interesse i løpet av et Nordlek-stevne. Finland har mange herlige danser å by nordiske deltakere. Noen er også interessert i faglige tema.

«Historisk ball» – Bør bli et ‘skal’-arrangement

Det historiske dansemiljøet i Norge uttrykte i 2015 overfor styret i Nordlek at historisk ball bør bli et ‘skal’-arrangement. Det kan bli vellykket, men det forutsetter at Nordlek-styret også vinner gehør hos arrangørene for at det legges til rette for arrangement som nevnt over.

Ellers er det et tankekors at de nasjonale organisasjonene synes å være lite opptatt av denne delen av den immaterielle kulturarven. Kan Nordlek-styret bidra til å endre på det ?

Til slutt vil jeg minne om at de nasjonale representantene innen ‘historisk dans’ i Viborg 2015, ga klart uttrykk for at det bare bør være ett historisk ball i en sal/hall som rommer alle interesserte deltakere. Man ønsker ikke å splitte det nordiske dansemiljøet ved en slik anledning. Da renonserer man heller på lokalitetene.

‘Nordisk dansekveld’ for begynner må også være i en sal/hall der det er plass til alle interessert danser.

Med vennlig hilsen

Erik Hestnes

Ansvarlig for Norges bidrag
innen historisk dans i Falun

Oslo, 14. september 2018